

'עבודה עם Wireshark עבודה עם

מאת עידו קנר

הקדמה

מאמר זה הינו חלק ראשון בסדרת מאמרים אשר נועדה לתת דגשים לעבודה עם Wireshark. כלי זה כאמצעי להאזין (להסניף) לחבילות מידע העוברות ברשת, אך דווקא לפעולה זו יש עוד תכנות כלי זה כאמצעי להאזין (להסניף) לחבילות מידע העוברות ברשת, אך דווקא לפעולה זו יש עוד תכנות אשר יכולות להיות לעזר רב יותר לפעמים, כדוגמת fiddler ב-Windows כאשר רוצים לטפל ב-Wireshark הכוח של Wireshark הוא בסינון ובניתוח המידע, והיכולת להשתמש בו בשביל להבין מעבר לרשימה פשוטה של פקטות מה קרה בתקשורת, וזאת מה שסדרת המאמרים המובאת מנסה ללמד.

העבודה ב-Wireshark דורשת הכירות כלשהי עם עולם ה-TCP/IP וכיצד מבנה של כמוסות ה-IP ו-TCP ו-TCP בנויות. גם סדרת המאמרים שלי בנושא יוצאת מנקודת הנחה זו.

התחלת עבודה

Wireshark משתמש בספרייה הנקראת PCAP על מנת להאזין למידע. ניתן להשתמש במספר "טעמים", לשם העבודה עם Wireshark, תלוי כמובן במערכת ההפעלה שלכם.

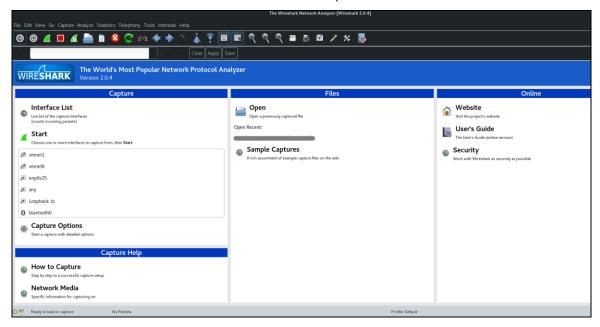
כאשר מדובר בלינוקס:

- Wireshark GTK
 - Wireshark Qt •
- tshark/Wireshark cli •

גרסת tshark/Wireshark cli, מאפשרת להשתמש בספריית ה-PCAP על מנת לתפוס תעבורה ולנתח אותה בצורה פשוטה מאוד, אך מאמר זה ישתמש בגרסה הגרפית של Wireshark על מנת להבין את המידע.

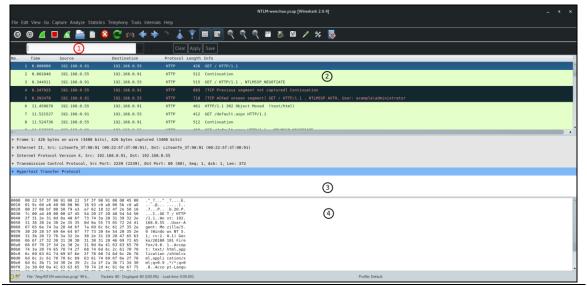
בברירת המחדל הממשק יראה כך כאשר אנחנו פותחים אותו (ה-Device השונים יכולים להשתנות ממחשב למחשב ומערכת הפעלה אחת לשניה):

[Wireshark-אני משתמש כאן בגרסת GTK בלינוקס, אך גם לווינדוז יש ממשק גרפי ל

במידה ויש צורך להאזין לכל התקשורת, תבחר האפשרות ב-Interface List, במידה ויש צורך ב-Device מסוים, יש לבחור בו, כל עוד יש צורך להאזין לתעבורה. במאמר זה לא אדבר על האזנה, אלא על ניתוח המידע, ולכן אשתמש ביכולת לטעון קבצי PCAP.

בשביל מאמר זה ניגשתי לאתר של Wireshark המכיל דוגמאות של האזנות שנאספו, והורדתי משם מספר דוגמאות, בהם הדגמה של צורת ההזדהות וניהול אבטחה הנקראת NTLM. שנתי את קובץ ה-PCAP וקיבלתי מספר שמספרתי אותו ל-4 חלקים:

'עבודה עם Wireshark - עבודה עם www.DigitalWhisper.co.il

הנה הסבר קצר על ארבעת החלקים שסימנתי:

- 1. חלק זה הוא חלק המאפשר לבצע filter למידע. אפשר להשתמש בכל אחד מהחלקים של OSI בשביל ליצור סינון. אבל זה לא בדיוק נכון! בהמשך אסביר זאת יותר לעומק.
- 2. חלק זה הוא רשימה של תעבורה. החלק מכיל גם Raw Packets וגם את האיסוף שלהם, ובכך למשל TCP למשל, אך רשומה אחת של HTTP שהורכבה מארבעת הפקטות הללו.
- 3. חלק זה הוא חלק המראה כיצד המידע בנוי, וכאן אנחנו רואים כיצד ה-OSI מגיע לידי ביטוי, אך שוב, זה לא מדויק, ולימוד טוב יותר בנושא יינתן בהמשך.
- 4. חלק זה הוא חלק המסוגל להראות מידע בצורה הטבעית שהוא הגיע עם מידע של ביטים או הקסה־דצימלי של הערכים. למשל במידה והיה צריך להגיע \r\n\ ואתם רואים שמפרש שלכם נכשל? כאן ניתן לאמת האם זה המצב.

בחלקים 2 עד 4, במידה ותהיה לחיצה על המקש הימני של העכבר, יפתח תפריט המאפשר להתמודד עם החלקים בצורה שונה, לא את כל האפשרויות אוכל לכסות במאמר זה (על כלל חלקיו).

סינון מידע

לרוב, כאשר מקבלים מידע מקבצי PCAP או האזנה למידע, הוא מכיל המון סוגים של פרוטוקולים, פורטים, כתובות IP וכיוב'.

במערכת לא עמוסה, אולי אפשר להתמודד עם זה, אך ככול שיש יותר מידע מתעבורה, ככה קשה יותר למצוא את התעבורה המתאימה לניתוח. לשם כך יש את היכולת לבצע סינון למידע:

היות ויש בממשק אצלי בעיית תצוגה קלה, הדגשתי דברים באדום היכן שהטקסט אינו ברור.

התחביר לסינון שייך לספריית ה-PCAP, וככזו, כל תוכנה המשתמשת ב-PCAP ולא רק Wireshark, התחביר לסינון שייך לספריית ה-PCAP, אשר בחרתי מספר המאפשרת לבצע סינון, תשתמש באותו התחביר, אלא אם צוין בה אחרת. יש ב-PCAP אשר בחרתי מספר תעבורות של TCP, למרות שבתמונה רואים רק סוג אחד.

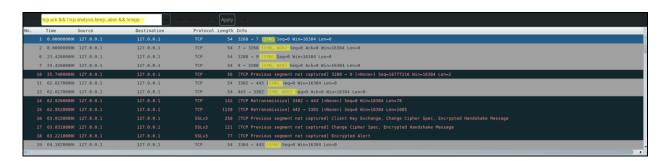
במידה ויש צורך לראות את כל פעולות Three Way Handshake ניתן יהיה לחפש את פעולת ה-syn:

ואכן יש פקטות שהן מכילות פעולות syn אבל לא רק. כלומר הסינון שבוצע אינו היה מספיק טוב, ובפרק "סינון נכון" אסביר מדוע.

חשוב להדגיש כי בשביל להפעיל את הפילטר יש ללחוץ על Apply או על בשבית הטקסט. הסיבה בשביל להפעיל את הפילטר יש ללחוץ על Apply או על מנת להגדיר לפי שדה או תכונה של הפרוטוקול מה אני מעוניין tcp.ack שבה השתמשתי ב-Brack אני לא אשתמש בהם לחפש. היות ואין למשל ברמת ה-IP או ב-UDP פעולה של Three Way Handshake לשם כך.

היות והפרוטוקול XMPP מבוסס TCP ונמצא בשכבה 7, התקבל עוד מידע אשר לא בהכרח מעניין, ולכן יש צורך לבצע "זיקוק" של המידע.

חשוב להדגיש כי ככול שהפילטר כללי יותר, כך יתקבל עוד מידע, אלא אם יודעים להשתמש נכון בסינון עצמו.

במקרה הנוכחי, שרשרתי מספר בדיקות:

- ACK שיש לה TCP העבר רק פקטת
- SYN אשר גם מתבצע עם keep alive אל תציג פקטות שהם עם
 - ואל תספק לי מידע שהוא לפרוטוקול XMPP.

אך גם זה אינו נכון, ומי שמכיר ממש טוב כיצד TCP עובד, כבר בטוח שמנחש את הסיבה לכך. הסיבה לבעיית הסינון תקבל מענה כאמור, בפרק "סינון נכון".

תחביר

התחביר הקיים בפילטר מכיל את התחביר הבא:

טיפוסי נתונים:

לכל שדה בפרוטוקולים, יש סוג של טיפוס נתונים. טיפוסי הנתונים יכולים להיות אחד מאלו:

- ASN.1 object identifier
- Boolean
- Character string
- Compiled Perl-Compatible Regular Expression (GRegex) object
- Date and time
- Ethernet or other MAC address
- EUI64 address
- Floating point (double-precision)
- Floating point (single-precision)
- Frame number
- Globally Unique Identifier
- IPv4 address
- IPv6 address
- IPX network number
- Label
- Protocol
- Sequence of bytes
- Signed integer, 1, 2, 3, 4, or 8 bytes
- Time offset
- Unsigned integer, 1, 2, 3, 4, or 8 bytes

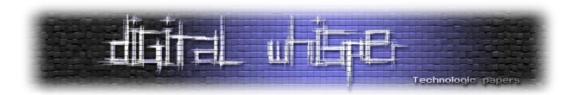
:אופרטורים

הסבר	פעולה	סימנים
eq והאופרטור == שניהם מבצעים בדקת שוויון	שוויון	eq, ==
האופרטור ne והאופרטור =! (שמאל לימין) שניהם מבצעים	אי שוויון	ne, !=
בדיקות לאי שוויון		
והאופרטור > (שמאל לימין) בודקים האם ערך gt האופרטור	גדול מ	gt, >
מסויים גדול מערך אחר		
והאופרטור > (שמאל לימין) בודקים האם ערך lt האופרטור	קטן מ	lt, <
מסוים קטן מערך אחר		
שמאל לימין) בודקים האם ערך (שמאל לימין) בודקים האם ערך	גדול שווה	ge, >=
גדול או שווה לערך אחר		
והאופרטור => (שמאל לימין) בודקים האם ערך le האופרטור	קטן שווה	<= Le,
קטן או שווה לערך אחר		
אותיות קטנות) והאופרטור && מאפשרים and האופרטור	וגם	and, &&
לכלול 2 ביטויים אשר יתחברו ביחד.		
אותיות קטנות) והאופרטור מאפשרים לכלול or האופרטור	או	or,
ביטוי אחד או ביטוי אחר כחלק מהפילטר		
האופרטור () מאפשר לכלול בתוכו מספר ביטויים אשר התוצאה	קבוצה	()
שלהם תתאים לתנאים ביחד, כמו ביטוי מתמטי עם סוגריים.		
האופרטור not (אותיות קטנות) והאופרטור ! מאפשרים לשלול	שלילה	not,!
תחביר		
האופרטור [] מאפשר לחתוך חלק ממחרוזת או מערך של בתים.	חיתוך	[]
th.src[0:3] == 00:00:83		
האופרטור {} מאפשר ליצור סדרה של מידע ולבדוק עליו אם	סדרה	{}
tcp.port in {80 443 8080}		
של חיבור. bitwise של חיבור.	bitwise חיבור	&
tcp.flags & 0x02 :שימוש באופרטור יכול להראות כך		

:הדגמה

ip.addr == 192.168.4.32

בדיקה האם כתובת כלשהי (בין אם נכנסת או יוצאת) היא 192.168.4.32. רק פקטות שמכילות את הכתובת הזו יוצגו, ובמידה ואינן קיימות בכלל, לא תהיה רשימה בכלל.

חיפוש מחרוזות:

ניתן לחפש מחרוזות ב-Wireshark באמצעות אחת משתי הפקודות הבאות:

- contains האם פרוטוקול או שדה מסוים בפרוטוקול מכיל מחרוזת מסוימת.
 - eregex שימוש ב-matches של פרל (preg) למציאת תבנית מסוימת. •

חשוב להדגיש כי contains ו-matches אינם יכולים להיות בחיפוש על שדות שהם אינם מחרוזות וטקסט, כך שלא ניתן להשתמש בהם על שדה של פורט למשל.

:contains

http contains "https://www.Wireshark.org"

:matches

wsp.user agent matches "(?i)cldc"

חיפוש תחת פרוטוקול WSP את user agent לפי תבנית מסוימת, שבה הבדיקה היא גם לאותיות גדולות (i?) ואז חיפוש התווים של cldc.

בעבודה עם מחרוזות, ישנם 2 פונקציות:

- upper •
- lower •

:הדגמה

upper(http) contains "GOOGLE"

lower(mount.dump.hostname) == "angel"

:CIDR חיפוש

כאשר מחפשים כתובות IP, ניתן להשתמש בחיפוש של טווח על ידי CIDR:

ip.dst == 192.168.1.1/24

. בהדגמה תחפש את כל היעד בטווח של 192.168.1.254 עד 192.168.1.254

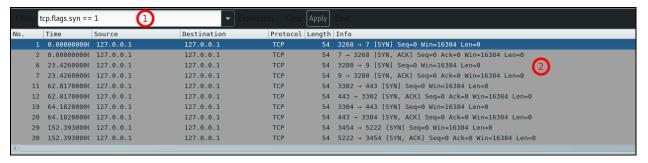
סינון נכון

בשביל לקבל את כל פעולות ה-SYN אשר קיימים, יש להשתמש מערכת הסינון בצורה אחרת במקצת ממה Three Way Handshake ישנם מספר דגלים". עבור פעולת TCP- יש מצב של "דגלים" שכבות וOSI, ניתן לגשת ב-TCP דגלים. היות וכפי שהוסבר בהתחלה, האובייקטים של Wireshark מבוססי שכבות OSI, ניתן לגשת ב-TCP לדגלים ולבדוק האם הם "דולקים" או לא.

לשם כך, הסינון יראה כך:

tcp.flags.syn == 1

הסינון הנ"ל, יספק למעשה סינון אמיתי לפי דגל ה-syn:

מה קורה אבל, כאשר יש צורך לראות רק אל הפקטות אשר קיבלו ACK מה קורה אבל, כאשר יש צורך לראות רק

ובכן יש לרשום זאת כך:

tcp.flags.syn == 0 && tcp.flgas.ack == 1

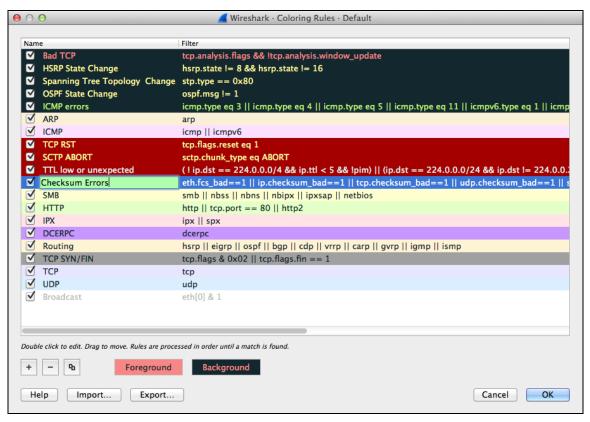
ולמעשה ניתן לסנן טוב יותר את התוצאות בהתאם לצורך.

ניתוח מידע

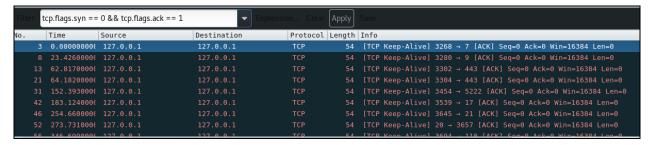
בחלק הקודם, סיימתי עם תמונה אשר מציגה מידע כאשר הרקע הוא בצבע שחור והטקסט הוא בצבע אדום. בברירת המחדל, במידה ולא שונו צבעי התוכנה, זה אומר כי ישנה בעיה בפקטות המוצגות כך.

צבעי ברירת המחדל מייצגים את המידע הבא:

[התמונה לקחה מהתיעוד הרשמי של Wireshark]

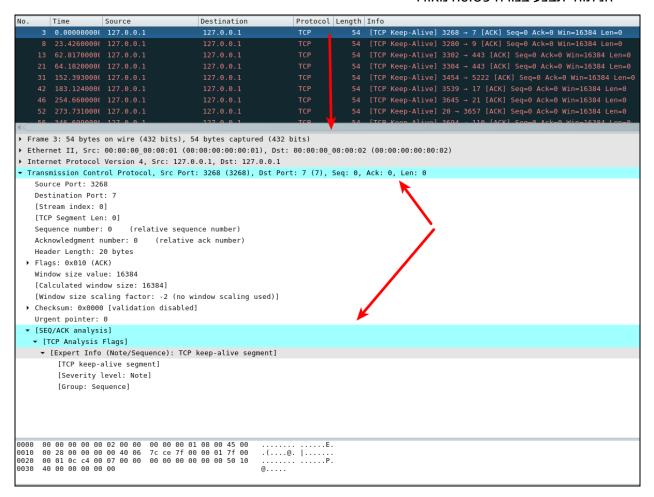
עכשיו כאשר יש צבעים אשר ברורים מה הם מייצגים, יש צורך לנתח מה קרה. היות ובתמונה הזו:

המידע בצבע אדום על רקע שחור, ניתן לדעת כי יש איזושהי בעיה, וצריך להתחיל ולנתח אותה.

הניתוח יתבצע בצורה פשוטה מאוד:

המערכת של Wireshark מאפשרת להתכוונן מה בעצם גרם לה לא לאהוב משהו, וניתן לראות כי מדובר עד המערכת של TCP. כאשר יש בעיה שהיא סוג של הערה למעשה לגבי מצב ה-SYN. מה שניתן לראות בניתוח, הוא שלמעשה התקבלה בקשה לגרום לפקטת ה-TCP להיות במצב של Keep-Alive.

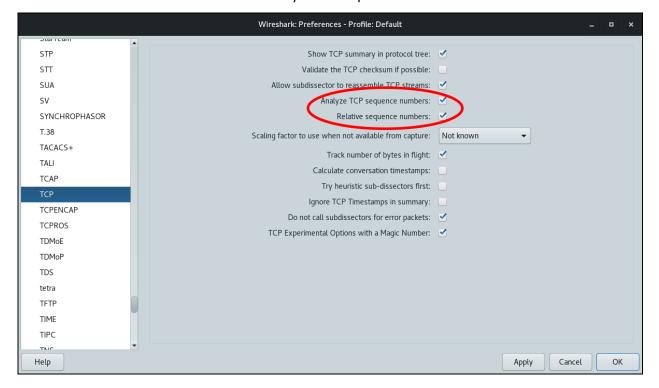
איך זה מתבצע ברמה של TCP? ובכן, נשלחת בקשה עם דגל ACK בלבד עם sequence number קודם sequence number לבקשה זו. דבר אשר מבקש למעשה ליצור בקשת keep-alive ברמת ה-TCP.

במידה ואין ב-Wireshark הנמצא ברשותכם את האפשרות לראות את נושא ה-Wireshark, ניתן לגשת לתפריט הבא:

Preferences -> Protocols -> TCP

:Analyze TCP sequence numbers :הבא checkbox שם יש את ה-

במקרה הזה, ש-Wireshark עוזר להבין בעיה של פקטה בודדת, זה קל יותר להבין מה קורה, וזאת כמובן, במידה וכמובן מבינים את הפרוטוקול וכיצד הוא עובד, אך לפעמים יש מצב בו יש צורך להבין דיאלוג שלם בשביל להבין את המידע ואולי אף להבין בעיה.

ניתוח דיאלוג

עד עכשיו הסברתי איך ניתן למצוא מידע, ולראות פקטה בודדת. לפעמים יש צורך ממש להבין מה קורה כתעבורה שלמה.

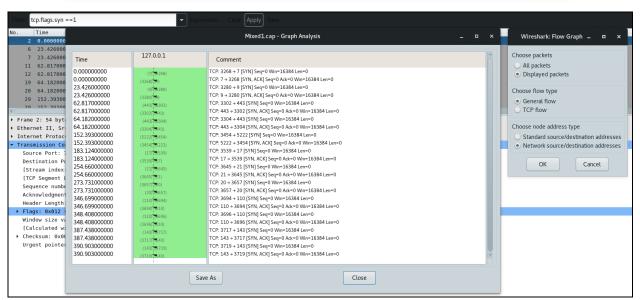
לשם כך, ישנם הרבה כלים ב-Wireshark, ובפרק זה אדבר על שניים מתוכם:

:Flow Graph

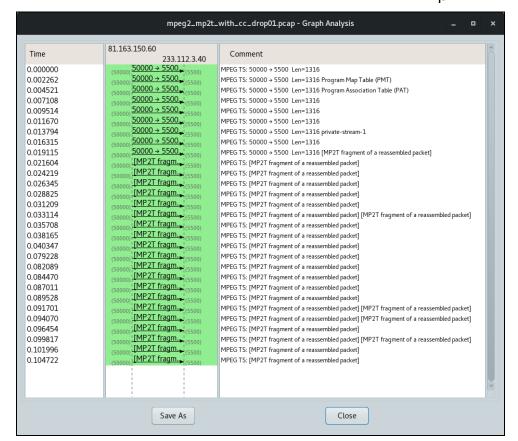
כאשר יש צורך לראות איך המידע נשלח, ניתן להשתמש בכלי אשר נמצא תחת תפריט בשם:

Statistics -> Flow Chart

ניתן לצפות במספר דברים בגרף, בהתאם להגדרות בחלון הימני ביותר. בתמונה הזו, השתמשתי בסינון אשר מביא את כל הפקטות מבוססות TCP עם פעולת SYN כלשהי. במידה והייתה תעבורה לעוד כתובת, היא הייתה מוצגת כך:

ניתן לראות את כתובת הבקשה 81.163.150.60 אשר מנסה לגשת לכתובת ביעד של 233.112.3.40. במידה ושרת היעד היה עונה, היה ניתן לראות גם חץ חזרה אל כתובת המקור. לחיצה על כל שורה בגרף,

מסמנת ברשימת הפקטות את הפקטה שעליה צופים, וכך ניתן למצוא טוב יותר פקטה סוררת כאשר ישנם עשרות פקטות לעבור בדיאלוג.

הכלי מסייע לראות לאן מידע מגיע ולאן מידע נשלח במשך זמן של דיאלוג. כאשר מדובר בפרוטוקול כדוגמת SIP, ממש ניתן לראות את כל הבקשות השונות, כולל יצירת דיאלוג, ואפילו תעבורת RTP, אך גם ב-HTTP ופרוטוקולים נוספים ניתן למצוא הרבה מידע מועיל בשמוש בגרף.

:מעקב אחר מידע

כלי נוסף ומאוד חשוב, שעוזר להבין הרבה מאוד ממצב התקשורת הוא כלי אשר נקרא Follow XXX אור אור אור אור אור אור אור לייצג אחד מתוך שלוש:

- Follow TCP Stream
- Follow SSL Stream •
- Follow UDP Stream •

ניתן להגיע למצב זה בשני דרכים עיקריות:

- .Follow XXX Stream מקש ימני על פקטה מסוימת, ואז לבחור באופציה הרצויה של
 - Follow XXX Stream ושם לבחור את האופציה הרצויה של Analyze התפריט

:התוצאה תראה כך

המסך אשר נפתח, מאפשר לצפות בכל מידע השייך ל-7 layer (או נמוך יותר - תלוי בפרוטוקול) במגוון צורות, כאשר כאן בתמונה הוא במצב Raw, כלומר הבתים שנכנסו הם הבתים שרואים. בנוסף, מידע יוצא נצבע באדום על רקע ורוד, ומידע חוזר, נצבע בצבע כחול על רקע כחול.

ניתן לבצע חיפוש מחרוזות, ניתן לבחור רק צד מסוים בשיחה ועוד מספר פעולות. צפיה במצב של EMR עזרה לי יותר מפעם או פעמיים לגלות מחסור בתווים לא מודפסים, כדוגמת UTF-8 או פרוטוקולים בינאריים.

בחלק הבא של המאמר, אסביר לעומק כיצד ניתן לצפות בתוכן כאשר הוא מוצפן. בנוסף, אדגים שימושים שונים בכלי לניתוח המידע.

סיכום

בחלק זה הסברתי בקצרה יחסית, כיצד הממשק אשר נקרא Wireshark עובד. הסברתי כיצד ניתן לסנן מידע, והתחלתי להסביר על הכלים אשר מאפשרים לנתח בעיות שהם קצת מעבר לפקטה בודדת. המטרה של חלק זה, היה יותר להכניס לראש של Wireshark, בעוד שהחלק הבא, יתמקד בהתמודדות והבנה של כיצד מנתחים מידע, כולל עבודה עם מנהרות SSL/TLS.